

Procesní aspekty odstraňování překážek z pozemních komunikací

Úvod

Právní úprava pozemních komunikací je složitá zejména v rovině hmotného práva. Střetávají se zde totiž normy práva veřejného (právo obecného užívání pozemních komunikací veřejností a jeho ochrana) s problematikou soukromoprávní (vlastnické právo a přípustnost jeho omezení ve prospěch veřejného zájmu).¹⁾ Vedle toho však vzniká při ochraně veřejného užívání pozemních komunikací též řada otázek procesních. Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, většinou vlastní procesní úpravu nestanovuje. Proto je třeba na správní řízení vedená podle jeho ustanovení aplikovat zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a to na základě § 180 správního řádu.

Uvedené obecné teze platí i pro řízení o odstraňování pevných překážek umístěných záměrně na pozemní komunikaci (§ 29 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích). Takováto situace bývá nejčastěji důsledkem snahy vlastníka veřejně přístupné účelové komunikace zabránit veřejnosti v jejím užívání, s nímž vlastník nesouhlasí. Příslušným silničním správním úřadem pro řešení takové kauzy je obecní úřad, a to bez ohledu na to, že na nejmenších obcích k tomu obvykle není odborně vybaven. Na problematičnost této situace upozorňuje již delší dobu veřejný ochránce práv.²⁾ Cílem tohoto článku je poukázat na procesní otázky, na něž si obecní úřady obvykle při odstraňování pevných překážek z pozemních komunikací musí odpovědět, a nabídnout jejich řešení.

Úvodem je předně nutno říct, že povolení silničního správního úřadu vyžaduje umístění pevných překážek na veškeré veřejně přístupné pozemní komunikace. Bylo by tedy omylem se domnívat, že tato povinnost dopadá pouze na umístění pevných překážek na dálnici, silnici či místní komunikaci, ačkoliv by tomuto chápání zdánlivě mohlo nasvědčovat znění § 29 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích. Nejvyšší správní soud však přesvědčivě vyložil, že v tomto případě je namístě rozšiřující výklad, neboť jinak by ochrana obecného užívání veřejně přístupných účelových komunikací byla zcela nedostatečná, ba iluzorní.³⁾

¹⁾ K uvedené problematice viz zejména SLOVÁČEK, D. Veřejně přístupná účelová komunikace. In *Právní rozhledy* č. 13-14/2013, s. 462, ISSN 1210-6410.

²⁾ Viz např. Souhrnná zpráva o činnosti veřejného ochránce práv za rok 2010, s. 84 a 178, <<http://www.ochrance.cz>> [citováno 28. července 2013].

³⁾ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 11. 2007 č. j. 6 Ans 2/2007-128, <<http://www.nssoud.cz>> [citováno 28. července 2013].

Zahájení řízení: Na žádost či z moci úřední?

Jestliže dojde k neoprávněnému umístění pevné překážky zasahující do pozemní komunikace, zahájí silniční správní úřad, který by byl jinak příslušný vydat povolení k jejímu umístění, správní řízení o jejím odstranění. U dálnic a rychlostních silnic je tedy příslušným úřadem ministerstvo dopravy, u silnic I. třídy krajský úřad, u ostatních silnic obecní úřad obce s rozšířenou působností, u místních a účelových komunikací pak obecní úřad každé obce (§ 40 zákona o pozemních komunikacích). Uvedené řízení je silniční správní úřad povinen zahájit kdykoliv, kdy se o protiprávním umístění pevné překážky dozví, a to z moci úřední (§ 46 správního řádu). Může je zjistit například ze své úřední činnosti v souvislosti s jiným řízením týkajícím se předmětné pozemní komunikace, při provádění státního dozoru na pozemní komunikaci (§ 41 zákona o pozemních komunikacích) nebo ze stížnosti někoho, kdo s umístěním překážky nesouhlasí, ačkoliv danou pozemní komunikaci sám neužívá z nutné komunikační potřeby, ale pouze jako příslušník veřejnosti.

Jestliže se na silniční správní úřad obrátí s podáním týkajícím se nepovoleného umístění pevné překážky některý z uživatelů předmětné pozemní komunikace, pro jehož nemovitost tato pozemní komunikace představuje jediné rozumné dopravní spojení (tzv. uživatel z nutné komunikační potřeby), je takovým podáním zahájeno řízení na žádost (§ 44 správního řádu). To nevyplývá přímo ze zákona – tato úvaha se opírá o judikaturu Nejvyššího správního soudu a na ni navazujících stanovisek veřejného ochránce práv.⁴⁾ Její důvody lze stručně shrnout tak, že jedním z účelů zákona o pozemních komunikacích je ochrana obecného užívání pozemních komunikací, a to včetně veřejně přístupných účelových. Jelikož čl. 36 odst. 1 LZPS stanovuje, že „každý se může domáhat stanoveným postupem svého práva nejen u soudu, ale ve stanovených případech i u jiného orgánu“, je tedy nutno – navzdory chybějící výslovné úpravě – ústavně konformním výkladem dovodit možnost zahájit řízení o odstranění pevné překážky i na návrh.

Účastníci: Hlavní nebo vedlejší?

Pokud jde o okruh účastníků řízení, ten je tvořen zejména vlastníkem pevné překážky, vlastníkem předmětné cesty a jejími uživateli z nutné komunikační potřeby, tedy těmi, kdo by byli oprávněni podat žádost, již by bylo zahájeno řízení, jak je popsáno v předchozí části. Soudobá judikatura zatím neodpověděla na otázku, zda by okruh účastníků neměl být neomezený vzhledem k tomu, že právo užívat pozemní komunikace svědčí každému. Autor se však ztotožňuje s názorem prvorepublikového Nejvyššího správního soudu,⁵⁾ že účastníky řízení týkajícího se veřejné cesty mají být pouze její uživatelé z nutné komunikační potřeby. Ochrana

⁴⁾ Viz výše citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Ans 2/2007-128 a stanoviska ombudsmana sp. zn. 3225/2008/VOP/DS a 2438/2010/VOP/DS, <<http://www.ochrance.cz>> [citováno 28. července 2013].

⁵⁾ Viz např. nález Nejvyššího správního soudu ze dne 29. ledna 1923 č. 18.705/22, Bohuslav A 1904/23.

obecného užívání komunikace totiž úzce souvisí s ochranou jejich vlastnických práv, tudíž veřejný zájem na zachování přístupu na danou pozemní komunikaci se v jejich případě zhušťuje v jejich užší zájem soukromý, jemuž právo poskytuje ochranu, a to nikoliv prostřednictvím soudů, ale správních orgánů. Proto by pouze oni, a nikoliv každý potenciální uživatel předmětné komunikace z řad veřejnosti, měli být účastníky řízení o odstranění pevných překážek.

Okruh účastníků bude tedy stejný v řízení na žádost i v řízení z moci úřední, odlišné však bude jejich rozdělení na účastníky tzv. hlavní a vedlejší (§ 27 správního řádu).

V řízení z moci úřední bude situace poměrně jasná. Vlastníkovi překážky může rozhodnutí založit povinnost překážku odstranit, vlastníkově pozemní komunikace a jejím uživatelům zase může výsledek řízení změnit či zcela zrušit právo obecného užívání této komunikace, resp. v případě vlastníka komunikace, rozsah povinnosti toto užívání strpět. Proto budou všichni účastníky hlavními [§ 27 odst. 1 písm. b) správního řádu]. Naproti tomu v řízení na žádost by měl být hlavním účastníkem pouze žadatel – tedy buď vlastník komunikace nebo některý z jejích uživatelů – a další dotčené osoby spojené s žadatelem právy či povinnostmi [§ 27 odst. 1 písm. a) správního řádu]. Za takové dotčené osoby lze podle názoru autora považovat ostatní uživatele z nutné komunikační potřeby, podá-li žádost o odstranění překážky jeden z nich.

Znamená to však, že vlastník překážky bude v řízení na žádost účastníkem vedlejším? Správní řád zjevně nepočítal s takovým řízením na žádost, v němž by měla být uložena povinnost někomu jinému, než žadateli samotnému; možnost zahajovat taková řízení založila až judikatura Nejvyššího správního soudu.⁶⁾ Protože kladná odpověď na výše položenou otázku by byla absurdní, je autor toho názoru, že s odvoláním na ústavně zaručené právo na spravedlivý proces je nutno dovodit, že vlastník překážky bude vždy účastníkem hlavním, a to i v řízení zahájeném na návrh jiné osoby.

Předběžné opatření: V jakém rozsahu?

V případě dopravně významnějších komunikací – jako jsou místní komunikace – či jiných okolností hodných zvláštního zřetele – např. přehrazení účelové komunikace, která je jediným možným přístupem k několika rodinným domům – je nutno obnovit přístup co nejrychleji; nelze vyčkávat až na nabytí právní moci rozhodnutí o odstranění pevné překážky. Procesní řešení tohoto problému nabízí institut předběžného opatření (§ 61 správního řádu).

Obecní úřady si však někdy neuvědomují, že správní orgán by vydáním před-

⁶⁾ Pro úplnost nutno podotknout, že nejde zdaleka o jediný případ, kde Nejvyšší správní soud dovedl možnost zahájení řízení na žádost v případě, kdy právní úprava k tomu nedává výslovnou oporu a počítá zjevně spíše s řízeními z moci úřední. Dalším příkladem může být např. rozsudek ze dne 30. 6. 2008 č. j. 4 As 47/2007-84 z oblasti práva honebního, <<http://www.nssoud.cz>> [citováno 28. července 2013].

běžného opatření neměl vyčerpát samotný předmět řízení, neměl by jím tedy fakticky nařídít odstranění pevné překážky z komunikace. Představě předběžného opatření lépe odpovídají dílčí opatření zajišťující pouze dočasnou či nouzovou obnovu veřejného přístupu. Příkladem může být příkaz otevřít a ponechat otevřenou nelegálně umístěnou bránu či závoru, svinout pletivo plotu a ponechat průjezd mezi sloupky či odklidit část hromady hlíny tak, aby byl obnoven průjezd alespoň pro osobní vozidlo. Svůj význam může mít též bezpečnostní opatření spočívající v povinnosti viditelně označit pevnou překážku tak, aby do ní uživatelé pozemní komunikace za snížené viditelnosti nenarazili apod.

Ukončení řízení: Nařídít odstranění, nenařídít, či zastavit?

Řízení o odstranění pevné překážky lze v zásadě ukončit třemi způsoby. Jestliže se v průběhu řízení prokáže, že se o nepovolenou překážku na pozemní komunikaci nejedná, úřad rozhodne o tom, že se její odstranění nenařizuje. K tomu může dojít tehdy, jestliže se v průběhu řízení prokáže, že sporná cesta nenaplnňuje znaky veřejně přístupné pozemní komunikace, tudíž není dán veřejný zájem na ochraně jejího užívání. Obdobná procesní situace nastává, prokáže-li se, že sporný předmět nelze označit za nepovolenou pevnou překážku, např. když vlastník překážky v průběhu řízení předloží dříve vydané povolení k jejímu umístění nebo vyjde najevo, že překážka je umístěna mimo pozemní komunikaci tak, že nebrání jejímu užívání. Úřady často v takových situacích řízení zastavují, takový postup však nemá oporu v zákoně a je v rozporu jak s judikaturou, tak se stanovisky ombudsmana z oblasti odstraňování nepovolených staveb, která má s odstraňováním nepovolených pevných překážek mnoho společných prvků.⁷⁾

Druhou možností ukončení řízení je, že úřad řízení zastaví. K tomu může dojít tehdy, pokud v průběhu řízení zahájeného z moci úřední odpadne jeho důvod (§ 66 odst. 2 správního řádu), nebo pokud se v řízení na žádost stala podaná žádost zjevně bezpředmětnou [§ 66 odst. 1 písm. g) správního řádu]. Příkladem může být situace, kdy vlastník překážky ji sám dobrovolně odstraní, případně dojde k jejímu svémocnému odstranění uživateli pozemní komunikace. V případě řízení na žádost může být důvodem pro zastavení řízení také to, že žadatel vzal žádost zpět [§ 66 odst. 1 písm. a) správního řádu]. Zůstane-li však překážka v takovém případě umístěna na pozemní komunikaci i nadále, měl by silniční správní úřad beztak obratem zahájit řízení o jejím odstranění z moci úřední.

Třetí a nejobvyklejší varianta nastává, jestliže se skutečně jedná o nepovolenou pevnou překážku na pozemní komunikaci; tehdy silniční správní úřad nařídí její odstranění a stanoví k tomu vlastníkově překážky lhůtu. Ve výroku rozhodnutí je třeba přesně identifikovat jak překážku samotnou – přičemž vedle slovního popisu tu mohou opět pomoci plánky či fotografie, které se stanou nedílnou sou-

⁷⁾ K tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2011 č. j. 5 As 30/2011-93, <<http://www.nssoud.cz>> [citováno 28. července 2013] a stanovisko veřejného ochránce práv sp. zn. 898/2011/VOP/DS, <<http://www.ochrance.cz>> [citováno 28. července 2013].

částí rozhodnutí – tak jejího vlastníka, kterému se povinnost odstranit překážku ukládá. Kromě toho je mimořádně důležité, aby silniční správní úřad v odůvodnění podrobně popsal nejen, z čeho dovozuje vlastnictví překážky, ale zejména, proč se podle jeho názoru jedná o veřejně přístupnou pozemní komunikaci a jaké kategorie. Jestliže se při tom nemůže opřít o nějaké dřívější správní rozhodnutí – např. rozhodnutí, jímž se deklaruje existence účelové či místní komunikace nebo rozhodnutí o zařazení sporné cesty do kategorie místních komunikací či silnic – nezbude mu, než v rámci řízení o odstranění pevné překážky provést poměrně rozsáhlé dokazování ohledně naplnění znaků veřejně přístupné pozemní komunikace. Pokud je nesouhlas s existencí veřejné cesty důvodem, proč na ni její vlastník protiprávně umístil pevnou překážku – což je v praxi obvyklá situace – dá se očekávat, že právě tímto směrem povede svou procesní obranu. Proto by měl silniční správní úřad závěry o existenci veřejně přístupné pozemní komunikace, které z dokazování vyvodil, vtělit v plném rozsahu do odůvodnění svého rozhodnutí, aby je bylo možno následně přezkoumat.

Zákon zcela mlčí o možnosti, že by snad bylo možno nelegálně umístěnou pevnou překážku dodatečně povolit. Ze zásady hospodárnosti a procesní ekonomie (§ 6 odst. 2 správního řádu) však plyne, že jestliže vlastník nepovolené pevné překážky v průběhu řízení požádá o její povolení a z hlediska ochrany veřejných zájmů vydání takového povolení nic nebrání, měl by je úřad vydat. Takový postup je podle názoru autora článku jistě racionálnější, než nutit vlastníka s ohledem na nedostatek výslovné procesní úpravy k tomu, aby překážku nejprve odstranil a pak o umístění zcela totožné překážky na totožném místě požádal znovu. Dokonce i v případě, že podané žádosti o dodatečné povolení vyhovět nelze, měl by důvody silniční správní úřad vysvětlit v odůvodnění rozhodnutí o odstranění překážky. Jako inspirace pro případné procesní skloubení řízení o odstranění pevné překážky a o jejím (dodatečném) povolení může snad vzhledem k nedostatku procesní úpravy posloužit § 129 stavebního zákona týkající se nepovolených staveb.

Deklarace pozemní komunikace: Samostatné či společné řízení?

Jak bylo výše uvedeno, jako jednu z prvních otázek musí silniční správní úřad v řízení řešit, zda se jedná o pozemní komunikaci či nikoliv. V praxi někdy úřady činí tu chybu, že chtějí nejprve v samostatném řízení rozhodnout o povaze sporné cesty, tedy o existenci či neexistenci pozemní komunikace (tzv. deklaratorní řízení podle § 142 správního řádu), a teprve následně procesně řešit umístění pevné překážky. To je však nesprávný postup. Zahájení řízení o odstranění pevné překážky z moci úřední nelze odkládat, stejně tak zákon nedává důvod toto řízení přerušit. Navíc ustanovení § 142 odst. 2 správního řádu výslovně zapovídá vydat deklaratorní rozhodnutí, jestliže lze otázku vzniku, trvání či zániku sporného právního vztahu řešit v rámci jiného řízení (zde v řízení o odstranění pevné překážky).⁸⁾ Umístí-li tedy někdo na pozemní komu-

⁸⁾ Analogicky zde lze aplikovat výše citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu

nikaci pevnou překážku, má úřad zahájit a vést pouze řízení o jejím odstranění a výhradně jen v jeho rámci má posoudit i otázku, zda se vůbec jedná o veřejně přístupnou pozemní komunikaci, jak je popsáno v předchozím odstavci.

Jedinou výjimku z uvedeného pravidla představuje podle názoru autora situace, kdy byla pevná překážka na komunikaci umístěna až v průběhu dříve zahájeného a dosud pravomocně neskončeného řízení o existenci pozemní komunikace. Pak je nepochybně v souladu se zásadou hospodárnosti (§ 6 odst. 2 správního řádu), aby již provedené důkazy stran existence pozemní komunikace nebyly prováděny znovu v řízení o odstranění pevné překážky. Tento procesní problém lze uspokojivě vyřešit s pomocí ustanovení o společném řízení (§ 140 správního řádu). Silniční správní úřad tak sice zahájí z moci úřední též řízení o odstranění pevné překážky, jak je jeho povinností, ale místo aby dříve zahájené deklaratorní řízení zastavil, spojí obě řízení do jednoho. Rozhodnutí pak bude mít dva výroky – v prvním úřad deklaruje existenci pozemní komunikace určité kategorie, ve druhém uloží odstranění pevné překážky z ní.

Výkon rozhodnutí: Úřad, exekutor nebo vlastník komunikace?

Rozhodnutí, kterým se nařizuje odstranění pevné překážky ve stanovené lhůtě jejímu vlastníkov, je v první řadě možno – jako každé jiné správní rozhodnutí stanovující povinnost něco konat či strpět – vykonat exekucí podle správního řádu, a to zpravidla náhradním výkonem (§ 119 správního řádu). Znamená to, že silniční správní úřad vydá exekuční příkaz, kterým pověří jinou osobu – obvykle stavební firmu – aby odstranění překážky provedla na náklady povinného (§ 116 odst. 3 správního řádu). Přitom je možno např. uložit vlastníkov překážky, aby předem zaplatil úřadu zálohu na předpokládané náklady exekuce (§ 119 odst. 4 správního řádu). K výkonu rozhodnutí by měl silniční správní úřad přistoupit z moci úřední. Neučiní-li tak, může uplatnit exekuční titul, tedy podat návrh na provedení exekuce úřadem, též oprávněný z exekučního titulu, kterým by v daném případě mohl být zejména ten, kdo podal žádost, již bylo zahájeno řízení o odstranění pevné překážky, případně další uživatelé z nutné komunikační potřeby.⁹⁾

Druhou možností je svěřit výkon rozhodnutí soudnímu, tzv. soukromému, exekutorovi (§ 105 odst. 2 správního řádu). Taktéž iniciátorem tohoto způsobu výkonu rozhodnutí může být kromě silničního správního úřadu i osoba oprávn-

č. j. 6 Ans 2/2007-128, který řeší prakticky totožnou procesní situaci – vztah řízení, v němž mají být odstraněny pochybnosti o uzavřenosti prostoru či objektu podle § 7 odst. 2 zákona o pozemních komunikacích (což je také deklaratorní řízení řešené procesně dle § 142 správního řádu), a řízení o odstranění pevné překážky.

⁹⁾ Srov. obdobně pro oblast stavebního práva usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 7. 2001 sp. zn. 21 Cdo 1531/2000, <<http://www.nsoud.cz>> [citováno 28. července 2013]. Nutno ovšem mít na paměti, že toto usnesení bylo přijato ještě za předchozí právní úpravy správního řízení (zákon č. 71/1967 Sb.), která v § 72 umožňovala podat návrh na výkon rozhodnutí účastníkovi řízení, zatímco nyní platný správní řád (zákon č. 500/2004 Sb.) hovoří již v této souvislosti v § 105 odst. 1 úžeji o „osobě oprávněné z exekučního titulu“.

něná z exekučního titulu, musí však být v případě potřeby připravena zaplatit exekutorovi zálohu na úhradu nákladů exekuce (§ 90 odst. 3 exekučního řádu). Uplatňuje-li exekuční titul úřad, musí mít na paměti, že tak činí jako orgán státní správy a tudíž se jedná o výkon přenesené působnosti, nikoliv o výkon obecní či krajské samosprávy.¹⁰⁾

Jen na okraj nutno podotknout, že i když správní řád zná ještě třetí možnost výkonu rozhodnutí – předáním věci soudu, tato možnost byla fakticky vyloučena novelou občanského soudního řádu účinnou od 1. 1. 2013 (zákon č. 396/2012 Sb.). Ustanovení § 251 o. s. ř. bylo doplněno tak, že soudy odmítají nařídít výkon rozhodnutí, jestliže je lze vykonat podle správního řádu.

Zcela svébytný institut umožňující uvést v život vydané správní rozhodnutí je zakotven v § 29 odst. 3 větě druhé zákona o pozemních komunikacích. Podle ní je možno – ovšem pouze v případě dálnice, silnice nebo místní komunikace – mimo správní exekuce použít ještě alternativní, v podstatě soukromoprávní způsob odstranění pevné překážky. Konkrétně je zde dána možnost vlastníku komunikace, aby po uplynutí lhůty ke splnění povinnosti sám odstranil pevnou překážku z komunikace, a to na náklady vlastníka této překážky. To lze samozřejmě využít jen tehdy, není-li vlastník komunikace totožný s vlastníkem překážky. Takový stav by ovšem prakticky neměl nastávat, neboť vlastníky dálnic, silnic a místních komunikací jsou ze zákona veřejnoprávní korporace (§ 9 zákona o pozemních komunikacích).

Důvodem popsané zvláštní právní úpravy je zájem na možnosti rychlého zprůjezdění dopravně významnějších pozemních komunikací. Nárok vlastníka komunikace na úhradu nákladů vynaložených na odstranění pevné překážky vůči jejímu vlastníkovi bude pravděpodobně soukromoprávní povahy, a to navzdory faktu, že vyplývá z veřejnoprávního předpisu a že jeho vznik je podmíněn existencí vykonatelného správního rozhodnutí.

Neznámý vlastník: Komu uložit povinnost?

Specifickým problémem řízení o odstranění pevné překážky je případ, kdy se vlastníka překážky přes veškeré úsilí správního orgánu nepodaří v řízení zjistit. Nutno podotknout, že typické pevné překážky stavebně spojené se zemí, tj. sloupky, ploty, brány, závory, budou zpravidla z hlediska občanského práva (a to i dřívějšího občanského zákoníku) součástí pozemku či stavby, na nichž byly umístěny. V krajním případě je tedy možné jejich odstranění nařídít vlastníkovi pozemku či stavby komunikace (je-li samostatnou věcí) bez ohledu na to, že se nepodařilo prokázat, že by ji tam sám umístil.

Druhou možností je pak neznámému vlastníkovi překážky ustanovit opatrovníka (§ 32 odst. 2 písm. e) správního řádu) a uložit povinnost překážku odstranit takovému neznámému vlastníkovi. Výrok takového rozhodnutí bude pro svou neurčitost samozřejmě nevykonatelný. Význam popsaného postupu u místních

¹⁰⁾ Srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 7. 1999 sp. zn. 20 Cdo 2539/98, <<http://www.nsoud.cz>> [citováno 28. července 2013].

komunikací však může spočívat v tom, že se jím otevře obci jako vlastníkově komunikace výše popsaná možnost odstranit v souladu se zákonem nepovolenou pevnou překážku – byť s vědomím, že vynaložené náklady nikdy nevymůže zpět – resp. že v případě účelové komunikace budou moci odstranit pevnou překážku uživatelé této cesty bez obav z toho, že by je později vlastník překážky úspěšně žaloval o náhradu způsobené škody na majetku.

Závěr

Právní úprava odstraňování překážek z veřejných cest obsažená v § 29 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích klade před silniční správní úřady řadu procesních výzev. Obdobně jako v řízení stavebním zde proti sobě zpravidla stojí dvě strany s odlišnými zájmy – vlastník překážky a uživatelé pozemní komunikace, k jejichž nemovitostem tato cesta vede. Třetí stranu může někdy představovat vlastník samotné komunikace, není-li právě on tím, kdo překážku na pozemní komunikaci umístil. Silniční správní úřad musí dbát, aby všem účastníkům řízení popřál sluchu, musí objasnit, zda se vůbec v daném případě jedná o pozemní komunikaci a kdo na ni umístil překážku a měl by dosáhnout jejího odstranění nikoliv jen na papíře, ale také v terénu. K tomu všemu mu skýtá odpovídající procesní nástroje správní řád. Avšak otázky, které vzájemný vztah obou předpisů generuje, nejsou právě triviální. Přitom odpovědi na ně musí často hledat starostové nebo úředníci bez potřebné kvalifikace vykonávající státní správu na malých obcích, neboť právě ty jsou podle zákona o pozemních komunikacích silničními správními úřady pro místní a účelové komunikace.

Shrnutí:

Článek pojednává o procesních otázkách souvisejících s řízením o odstranění pevné překážky umístěné svévolně na veřejné cestě. Zabývá se zahájením řízení, okruhem účastníků tohoto řízení, jeho vztahem k řízení o existenci pozemní komunikace, možností vydat předběžné opatření, rozhodnutím ve věci a dalšími způsoby ukončení řízení, výkonem rozhodnutí a konečně i procesním řešením situace, kdy vlastník překážky je neznámý.

Summary:

The Article deals with procedural questions connected with proceedings to remove a barrier arbitrarily placed on a public way. It deals with commencement of the proceedings, parties to the proceedings, relation to proceedings concerning declaration of road existence, possibility to issue a preliminary measure, decision on merits and other forms of closing of proceedings, execution of a decision and, finally, also procedural solution of the situation when owner of the barrier is unknown.